No. 154. **1833.**

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Zaturdag den **29** *Junij.*

Bemoediging.

Te midden van al den druk, te midden van alle de lasten, waaronder het dierbaar vaderland thans nagenoeg drie volle jaren gebukt ging, is ons steeds het bemoedigend denkbeeld bijgebleven, dat de Hollandsche natie zich van alle hare naburen, niet slechts door liefde tot den geboortegrond, en tot den edelen Vorst, dien zij na hare verlossing juichende het bestuur opdroeg, maar veel meer nog, door gehechtheid aan orde en wet, door opregte burgerdeugden, voordeelig onderscheidde. Ons, en allen die in deze overtuiging deelen, moet het dan een grievend leed zijn, wanneer wij maar al te dikwijls hooren herhalen, dat die burgerdeugden, die overeenstemming vooral, van het oogenblik waarin onze buitenlandsche betrekkingen zullen geregeld zijn, waarin onze staat als 't ware op nieuw zal moeten gevestigd worden, eene zware proef zullen hebben te doorstaan, ja hoogst waarschijnlijk schipbreuk zullen leiden. Wij hebben die bezorgdheid gedurende eenen geruimen tijd toegeschreven, gedeeltelijk aan de gewoonte, om alle veranderingen na eenen onafgebroken staat van rust, zoo als wij vijftien jaren lang genoten, met kommer te gemoet te zien, gedeeltelijk aan het voorbeeld van elders, en de herinnering uit vroegere tijden. Naar mate echter de wensch naar eene afscheiding van het opstandig Belgie, de noodzakelijkheid van eenige wijzigingen in onze staatsinrigtingen meer deed gevoelen; naar mate de natie door hare standvastige houding in de moeijelijkste oogenblikken, zich de achting van allen meer en meer verzekerde, en het oneindig verschil met elders en voortijd door daadzaken aanwees, moest die bezorgdheid alsdan geweken zijn; en verre van daar komt het ons voor, dat dezelve eerder dagelijks toeneemt. Slechts weinige weken is het geleden, dat wij zelfs de sporen daarvan zagen, bij eene allerbelangrijkste discussie, die in de vergadering van 's lands vertegenwoordigers werd gevoerd.

Dit een en ander gaf ons tot de meer opzettelijke overweging aanleiding, of de alhier bedoelde vrees inderdaad al dan niet was gegrond, en van de beantwoording dier vraag was voorts wel geen ruim tweede afhankelijk, of wij dit onderwerp immer in het openbaar zouden behandelen; want indien wij in de overtuiging deelden, dat er werkelijk gevaar bestond, zouden wij ons wel hebben gewacht, om zulks openlijk te verkondigen. Eene dergelijke vrees, wanneer zij eenmaal veld wint, is maar al te veel geschikt om zelfs eene ijdele bezorgdheid te verwezenlijken, dan dat wij daaraan zouden medewerken. Doch ook deze bedenking, nu wij ons in de overtuiging versterkt zien, dat het gevaar slechts ingebeeld is, maakt het ons tot pligt om het voorordeel te bestrijden.

En hoe zijn wij tot die overtuiging geraakt? Door naauwkeurig alle de bedenkingen te toetsen, die ons tot het vooruitzigt eener donkere toekomst konden leiden.

De natie, dit hebben wij op den voorgrond gesteld, en kunnen het ook zonder vrees van te worden tegengesproken herhalen, heeft gedurende een aantal jaren de doorslaande bewijzen gegeven, niet alleen dat zij aan orde en wet gehecht is, maar dat zij zich ook opofferingen weet te getroosten, wanneer de noodzakelijkheid vordert, die waarborgen van het algemeen welzijn te handhaven. Of heeft zij niet de wapenen opgenomen zoodra een verachtelijk oproer in de voormalige Zuidelijke provincien het hoofd durfde verheffen? Hebben wij vooral in deze stad niet juichende onze landgenooten, en daaronder zoo vele die vrijwillig waren opgekomen, zien doortrekken, om dat oproer te dempen, lang voor dat er immer een denkbeeld was, dat het tot eene afscheiding zoude komen, welke zoo zeer met het belang van Oud-Nederland overeen kwam? en wat meer dan dit alles zegt, zagen wij niet vroeger de natie, met terzijde stelling van alle bijzondere, en dikwerf tegenstrijdige belangen, zich met geestdrift aan het wettig gezag aansluiten, toen de oproergeest in Belgie zich nog niet anders dan door eene *quasi* grondwettige oppositie durfde vertoonen? Indien men ons niet toegeeft dat uit alle deze daadzaken gunstige voorteekenen af te leiden zijn, dan is ons elke berekening van waarschijnlijkheid een raadsel.

En wat staat hier nu tegenover? Waarschijnlijk in de eerste plaats het voorbeeld van anderen? Het is zeker dat wij niet de laatste zijn geweest, die den openbaren geest, die zich sints jaren in Europa ontwikkelde, als een geest van wanorde en vernieling hebben beschouwd en aangewezen. Maar daaruit het gevolg te trekken dat ook onze landgenooten, uit eigen beweging in dien geest zouden deelen, is nimmer bij ons opgekomen. Om het lot van anderen zich tot voorbeeld te stellen, moet men in dezelfde omstandigheden verkeeren. En zullen wij dan nu zeggen, omdat eene onrustige Fransche natie verblind genoeg is geweest, om eene gelukkig gevestigde orde van zaken omver te werpen, zich aan de leiding van een zeker getal gelukzoekers te vertrouwen, die weldra het militair despotismus zullen moeten invoeren, of daarvoor plaats maken, om het land aan geene regeringloosheid prijs te geven; liever dan zich de geringe bezwaren te getroosten, die aan het vorig bestuur verbonden waren, omdat dit alles het gevolg van onbedachte theorien bij onze naburen is, – zullen ook wij, die ons altoos onder geen drukkend bestuur kunnen beklagen, aan dezelfde stelsels onze rust en welvaart opofferen?

Doch degenen, die deze vraag volkomen eenstemmig met ons zullen beantwoorden, wijzen ons waarschijnlijk op het voorbeeld van andere naburige volken; bepaaldelijk op dat van Engeland en van eenige Duitsche Staten.

Hoezeer ook het Britsche rijk zich sints eeuwen in het genot eener grondwettige regeringsvorm bevond, en wij de Engelsche natie geene wuftheid en onrustigen geest zullen aanwrijven, erkennen wij dat dit rijk zich, ook naar ons inzien, in eenen allerongelukkigsten toestand bevindt, en welligt binnen kort aan eenen geduchten schok zal zijn blootgesteld. Dat die schok zoo ver zoude gaan, als men veeltijds naar het voorbeeld der Fransche omwenteling vermoedt, komt ons niet waarschijnlijk voor; doch hoe dit ook zij, het verschil van omstandigheden tusschen deze onze overzeesche naburen en het Oude Nederland is zoo aanmerkelijk, dat wij hen te gronde zouden zien gaan, zonder voor dergelijke onheilen bekommerd te zijn. Het staatsgebouw in Engeland is opgetrokken in eenen tijd, toen de maatschappij op geheel andere grondvesten rustte; hetzelve is op dien ouden voet blijven bestaan; geen wonder dan, dat men, zich nu op eens met den zoogenaamden geest der eeuw gelijk willende stellen, het gansche gebouw doet instorten; terwijl het daarenboven nog eene wet te verdedigen stelling zoude zijn, dat nimmer het gevaar tot die hoogte ware geklommen, indien het bestuur niet in handen ware gevallen van personen, die zich door schoonschijnende beginselen hadden aanbevolen, doch dien het nu aan de middelen ontbreekt, om het *radicalismus* in zijnen alles verpletterenden vaart te stuiten.

De nadeelige invloed der theorien in eenige Duitsche staten heeft eene geheel andere oorzaak. Wien is de toestand van het Duitsche rijk voor een veertigtal jaren onbekend? Onbeperkte heerschappij van den adel, onder het vermeend oppergezag van den keizer aan de eene zijde; slaafsche onderwerping aan de andere zijde. De nabijheid van Frankrijk, de zorg waarmede men van daar de zoogenaamde liberale beginselen verspreidde, moesten, vooral bij het bekend karakter der Duitsche natie ten gevolge hebben, dat men zich aan dien zwijmeldrank overgaf; dat men met overhaasting die vreemde vrucht op eigen bodem wilde planten. En ongelukkig was men in de vergadering der Vorsten, na de afwerping van het Fransche juk, niet genoeg bedacht, dat eene ontijdige weldaad geene weldaad is. Om zich te overtuigen, dat die voorbarige erkenning van volksregten de hoofdoorzaak is, die de westelijke staten beroert, zie men op het Pruissisch en Saksisch gebied, waar men, vooral in het eerste, een stelsel heeft gevolgd, om tot de ontwikkeling van burgerlijke vrijheid te geraken, en het volk daartoe voor te bereiden, waarvan het nut en het verstand eerst dan zal worden erkend, wanneer men zal geleerd hebben, dat staatkundige vrijheid, zonder geëvenredigde zedelijke ontwikkeling, eene ramp is.

Kunnen wij dan in ernst eene vergelijking maken tusschen ook deze onze naburen en het Oud-Nederland, dat sints meer dan twee eeuwen de staatkundige vrijheid kende, daarvan in allen deele het leergeld betaalde, en dat tot eenen trap van verstands-ontwikkeling en zedelijke beschaving is geklommen, die elders geen weerga vindt? Of, indien dit niet genoeg ware, waar het oogenblik, dat men met bezorgdheid te gemoet ziet, niet anders dan eenige wijzigingen in het staatsgebouw zal vorderen, en waar men noch de oude grondvesten door nieuwe heeft te doen vervangen, noch van den grond den opbouw te beginnen.

Wij mogen deze vergelijking niet verder voortzetten, en het zal ook genoeg zijn de aandacht te hebben gevestigd op bijzonderheden, die het bestek van een dagblad te buiten gaan. Maar er blijft ons nog een ander punt, dat is, de herinnering uit den voortijd.

Ook wij, zegt men, hebben ondervonden, dat men zich door beginselen kan laten wegslepen, dat men daarvan te laat de gevolgen inziet; en gewis is dit niet te ontkennen. Wij zullen de bescheidenheid eerbiedigen, waardoor men liefst vermijdt, om een zeker tijdvak onzer geschiedenis in het geheugen terug te roepen, doch de vergelijking is vergund, dat de natie, toen voor het eerst alle die noodlottige stellingen uit Frankrijk werden ingevoerd en alhier wortel vatteden, in eenen staat van spanning en verdeeldheid verkeerde, die tot uitersten moest drijven; dat wij nu daarentegen eensgezind en met vertrouwen rond den troon van eenen geliefden Vorst staan geschaard. Indien men eene herinnering uit den voortijd wil aanbrengen, waarom dan niet gedacht aan het oogenblik, dat dezelfde Vorst het bestuur niet anders dan naar de bepalingen van een wederkeerig verdrag wilde aanvaarden, en waarin het volk met volkomen vertrouwen, en zonder angstig onderzoek, zich op de waarborgen verliet, die hetzelve van den troon werden aangeboden? Dezelfde uitwendige oorzaken, die toen dat vertrouwen had opgewekt, bestaat ook thans.

Maar welligt, en hiermede besluiten wij, levert de maatschappelijke toestand van ons vaderland eenig ongunstig voorteeken op? Hoort men wenschen doen hooren, die men bij het bestuur niet gaarne is toe te geven? Of eindelijk, wordt door de regering het oogmerk verraden, hare magt uit te breiden, uit welk een en ander eene botsing zoude kunnen ontstaan? Van dit alles is tot nu toe niets vernomen. De maatschappelijke toestand is zoodanig, dat men meer de behoefte gevoelt om te behouden, dan wel om door nieuwigheden het reeds verkregene op het spel te zetten. Wij hebben hier en daar beginselen hooren verkondigen, die voorzeker op den duur van nadeeligen invloed konden zijn, maar het tijd is, en die nadert, zal het pligt zijn die te bestrijden, en de natie zich met die wenschen vereenigt, is nergens gebleken; zij zal hen zij als hare vijanden beschouwen degenen, die om dezelve voor te brengen het staatsgebouw in gevaar brengen. De regering eindelijk, heeft, heerschzucht, hetzij van onverzettelijkheid te beschuldigen, is nog bij niemand opgekomen. Zelfs onder hen, die thans zich tot voorstanders van

eene ruime hervorming hebben opgeworpen, zijn er, die vroeger met ons de toegeeflijkheid, waarmede men aan de eischen der opregte Belgen voldeed, misprezen; en zoude dan nu die toegeeflijkheid jegens de beproefde trouw van Oud-Nederland in onverzettelijkheid veranderen? Gewis neen! Ook hier vinden wij dus geene aanleiding tot ernstige vrees, en zoo lang ons voor deze geen andere oorzaak wordt aangewezen, houden wij dezelve voor overdreven. De billijkheid vordert, dat wij aan hen, die van een tegenovergesteld gevoelen zijn, regt doen wedervaren, omdat voorzeker hunne bedenkingen uit opregte vaderlandsliefde voortkomen. Doch zoo als wij straks zeiden, de bezorgdheid eenmaal veld winnende, geeft aanleiding dat men meer opzettelijk aan bijzondere gevoelens gaat hechten, en zou dus eene botsing kunnen verhaasten, die zonder dat achter ware gebleven, althans ware vermeden. Met het beste oogmerk zou welligt de opregte beminnaar van zijn vaderland, openlijk voor zijne angstvallige vrees uitkomende, medewerken tot het doel van hen, die reeds thans de natie en het bestuur in eenen verbitterenden strijd zoeken te wikkelen. Wij wenschen dus, dat onze bedenkingen bij velen ingang mogen vinden.

LATERE BERIGTEN DER COURANT,
van Vrijdag 28 Junij,
behelzende de jongste *Belgische*, *Fransche* en *Engelsche* Nieuwstijdingen en *Beursprijzen*.

BELGIE.
BRUSSEL, den 27sten Junij.

In de zitting der afgevaardigden van gisteren zijn de gevraagde voorloopige credieten aan het gouvernement toegestaan, doch, op voorstel van den heer *Legrelle*, met inzigt om door het beperken der credieten de discussie der definitive budgetten te bespoedigen, slechts voor de acht eerste maanden van het loopende jaar, in plaats van voor negen, zoo als het gouvernement aangevraagd had, en alzoo tot bedrage van 16 millioenen franken, in plaats van ruim 22. In deze zitting heeft voorts de heer *de Brouckere* nog een voorstel ontwikkeld tot wijziging van de wet van 4 Augustus 1832, betreffende het toelaten van de advokaten voor het houden van pleidooijen voor het hof van cassatie; en heeft de heer *Teichmann* een voorstel gedaan, om eenige noodzakelijke openbare werken te ondernemen, en de kosten daarvoor uit het overschot van de opbrengst der barrieren te vinden.

De commissie uit de kamer zal heden het adres van antwoord aan den koning overbrengen. Laatstgemelde is gisteren avond van zijn togt naar Antwerpen op Laeken terug gekomen. Het *Journal d'Anvers* wederspreekt regtstreeks het ministerieel dagblad *l'Emancipation*, 't welk zich uit Antwerpen had laten schrijven, dat er gedurende 's vorsten verblijf eene algemeene vreugde heerschte; de ontvangst was integendeel veel minder dan op eenig ander tijdstip geweest.

— Ofschoon de zaak, tusschen den heer *Gendebien* aan de eene zijde en de heeren *Devaux* en *Rogier* aan de andere, over persoonlijke beleedigingen in de kamer van afgevaardigden, alkander gedaan, ten gevolge eener verklaring tusschen de beide eersten in der minne scheen bijgelegd, blijkt het echter dat de heer *Gendebien* zich met den heer *Rogier* niet heeft kunnen verstaan en heeft er dienvolgens tusschen deze beiden laatsten, gisteren morgen, een duel met het pistool plaats gehad, waarbij de heer *Rogier* in de wang is getroffen geworden; dezelve is eerst ten huize van den generaal *Niellon* en vervolgens naar het ministerie van binnenlandsche zaken vervoerd; de wond is echter niet gevaarlijk. De heer *Gendebien* is na het gevecht naar Mons, zoo het heet, om familie-zaken vertrokken. De generaal *Niellon* en het lid der afgevaardigden *de Renesse* waren de getuigen van den heer *Gendebien*; de majoor *Kockmans* en zekeren *de Behault* die van den heer *Rogier*.

FRANKRIJK.
PARIJS, den 25sten Junij.

Met nagenoeg algemeene stemmen heeft de kamer der pairs in hare jongste zitting het geheele budget van uitgaven, zonder wijziging noch ernstige discussie aangenomen. De heeren *Portal* en *de Montlosier* zijn de eenige geweest, die zich enkele aanmerkingen hebben veroorloofd; de eerste vond het namelijk onstaatkundig, dat men in de kamer der afgevaardigden de traktementen der hooge ambtenaren had besnoeid, wijl toch, zeide hij, het aanzien van het gouvernement voor een gedeelte afhankelijk is van de houding, die gezegde ambtenaren in de maatschappij konden aannemen. De heer *de Montlosier* nam deze gelegenheid waar, om het stelsel door het bestuur gevolgd in vele bijzonderheden te bestrijden. In weerwil dier gebreken, hebben beide de sprekers voor de in deliberatie zijnde wet hunne stem gegeven. Nog is in deze zitting, namens de commissie van onderzoek, door den heer *A. Perier* een gunstig rapport uitgebragt over het budget van ontvangsten, waarvan de beraadslaging op heden werd vastgesteld. Deze overhaasting schijnt het voornemen aan te duiden, om aldra de zitting der wetgevende kamers te sluiten.

— Een der ministeriele bladen beantwoordt heden de klagten, door den markies *de Dreux Brezé* over willekeurige maatregelen in de Westelijke departementen, die bij den minister van oorlog werden ingediend, en door de *Gazette de France* werden opgenomen, door eene wederkeerige beschuldiging, dat de meerderheid der bevolking in genoemde streken door de hoofden der koningsgezinde partij tot opstand was aangezet en zich zoo dikwerf aan groote misdaden had schuldig gemaakt, dat men de voorvallen, die tot deze klagten hadden aanleiding gegeven, als *eene wedervergelding* konde beschouwen. Dáár waar men wederregtelijke daden van de ambtenaren van het gouvernement met dien naam dorst verdedigen, is het geen wonder dat men de natie, op het oogenblik waarin de zitting der wetgevende kamers zal gesloten worden, tot de nadere inlichtingen verwijst, die het bestuur in deze vergaderingen geven zal.

— Een gedeelte der werklieden, die aan de ontworpen verdedigingswerken der hoofdstad arbeidden, is met het einde der vorige week zeer onverwacht uit dezen dienst ontslagen, en hebben ook eenige officieren der genie last gekregen om naar Noisy, waar men vroeger met veldwerken bezig was, terug te keeren. Welligt voorbarig maakt men daaruit op, dat het gouvernement vooreerst de uitvoering van het ontworpen plan heeft laten varen.

— Met het grootst vertrouwen vermelden heden sommige dagbladen, dat de koning van Sardinien, bevreesd voor de gevolgen der ontevredenheid en spanning, die in zijne staten heerschende zoude zijn, koning *Lodewijk Philips* heeft verzocht, om door eene bezetting van Fransche troepen de rust te herstellen. Eene enkele zwarigheid houdt slechts de uitvoering van dezen goeden dienst vooralsnog terug, de onzekerheid namelijk, of het Oostenrijksch kabinet zich niet bezwaard zoude vinden door eenen maatregel, die den doortogt der Alpen, en met dezen, geheel het Noorden van Italien ter beschikking van Frankrijk zoude stellen.

— De *Gazette de France* deelt den volgenden brief mede, welke door den koning van Spanje onder dagteekening van den 6den Mei, in antwoord op een vroeger bekend schrijven van den infant *Karlos*, aan dezen werd afgezonden:

Mijn waarde broeder,

Ik heb nimmer aan uwe genegenheid getwijfeld, en wensch dat gij evenzeer van de mijne zult overtuigd blijven; maar ik gevoel mij verpligt, voor mijne eigene regten, voor die mijner dochters, en die van de kroon, te waken. Ik wil echter ook uwe overtuiging geen geweld aandoen, door u afstand te vergen van vermeende regten, die volgens uwe gedachten u alleen door God kunnen ontnomen worden, doch die inderdaad slechts op menschelijke beslissingen zijn gegrond. De broederliefde die ik u steeds toedroeg, noodigt mij om u het onaangename te besparen van een verblijf in een land, waar uwe regten worden miskend. Mijn pligt als koning gebiedt mij om eenen vorst te verwijderen, wiens aanspraak tot voorwendsel aan onvergenoegden zoude kunnen strekken. Redenen van hooge staatkunde, de wetten des lands en uwe eigene gerustheid, die mij even dierbaar is als het welzijn van mijn volk, laten u dus niet toe om in Spanje terug te keeren; ik geef u verlof om dadelijk met uw huisgezin, met uw gevolg, naar de Pauselijke staten te vertrekken. Gij zult mij van uwe aankomst, en van de plaats van uw verblijf verwittigen; een mijner oorlogsvaartuigen zal binnen kort te Lissabon ter uwer beschikking zijn. Spanje is wat deszelfs binnenlandsch beheer betreft, van allen vreemden invloed onafhankelijk, en ik zou de vrijheid en regten mijner kroon en het beginsel van niet tusschenkomst door de Europesche mogendheden aangenomen, verbeuren, indien ik hun de mededeeling deed, die gij mij in uwen brief verzoekt.

— De fondsen [illegible] de 5 pCt. kont. 103,05; op tijd 104; de 3 pCt. kont. 77,[illegible], op tijd 77,[illegible]. Nap. renten kont. 91,60; op tijd 91,70; Sp. perpet. kont. en op tijd 78½; 3 pCt. 46⅝; Cortes, niet genoteerd.

NEDERLANDEN.
BREDA, den 28sten Junij.

De *Staats-Courant* houdt heden de benoemingen tot officieren bij den landstorm in de provincie Zeeland.

— Bij eene missive van Z. Exc. den heere directeur-generaal van oorlog, van 20 dezer, is aan heeren gouverneurs der onderscheidene provincien kennis gegeven, dat de leden der mobiele schutterij, die in het genot zijn van een *doorloopend tweemaandelijksch verlof*, moeten beschouwd worden als met *onbepaald verlof* in de gemeenten te zijn.

— Zoo men verneemt is het stoomschip graaf *Cancrin* (voormaals *de Onderneming* geheeten) en bestemd om tusschen Rotterdam en Duinkerken te varen, woensdag 26 dezer, van Amsterdam vertrokken en reeds des nachts ten twee ure voor het eiland Urk aangekomen; drie der heeren reeders zijn aan boord medegegaan. Het vertrek der boot van Rotterdam naar Duinkerken zal zondag aanstaande voor het eerst plaats hebben.

— Uit Nijmegen wordt gemeld dat in den vroegen morgen van maandag een aantal van 16 transportschepen en eene stoomboot, de manschappen der citadel die naar Arnhem bestemd waren aan boord hebbende, voor die stad zijn aangekomen, en na ruim een uur voor dezelve te hebben stil gelegen hunne reis naar Arnhem hebben vervolgd. Het smartte den Nijmegenaren, door het niet tijdig onderrigt zijn van de voorbijvaart dier dappere verdedigers, zich het genoegen te zien ontzegd van die braven, gelijk zoo vele andere steden, op eene hun waardige wijze te ontvangen, waartoe anders, door het gedurende eenigen tijd stil liggen der schepen voor de stad, en bij het vooruit beramen van gepaste maatregelen, de gelegenheid niet zoude hebben ontbroken.

Boven Nijmegen en omstreken is eergisteren (woensdag) avond een zwaar onweder losgebarsten; ofschoon men nog niet weet dat hetzelve eenige eenige ongelukken had veroorzaakt, was men daarvoor echter niet geheel zonder vrees, dewijl men een zwaren rook op omtrent anderhalf uur beneden de stad had zien opgaan.

— Uit Papenburg schrijft men, dat in dat geheele landschap, ten gevolge van den stormwind van den 11den dezer, even als

in deze gewesten, verschrikkelijke turfbranden hebben plaats gehad; de landen, dus schrijft men van daar, geleken eene ware zee van vuur.

— Uit Groningen schrijft men, dat de algemeene kollekte, welke ten behoeve van de door den veenbrand ongelukkig gewordene bewoners dier provincie aldaar voorloopig heeft plaats gehad, maandag ll. reeds eene som van ƒ 2514.98 bedroeg.

— Het schip *Mathilda*, kapitein *F. Ostrup*, van Rotterdam naar Archangel, is, volgens brief van 8 Junij, in de Witte zee, in het ijs geheel verongelukt, doch het volk heeft zich gered.

— Nadere berigten uit Gent, betrekkelijk de voorgenomen arrestatie van den beruchten *Tijdgat*, tambour-majoor der burgerwacht en een der voornaamste hoofden van de patriotsche rustverstoorders aldaar, houden, dat na de mislukte poging van den commissaris van policie, die van een mandaat voorzien om hem voor den regter van instructie te brengen, in den vroegen morgen zich te vergeefs naar deszelfs woning begeven had, *Tijdgat* des morgens gerust de stad is gaan doorwandelen. Evengemeld mandaat inmiddels in een mandaat tot arrestatie veranderd zijnde, is de commissaris van policie daarmede ten halftwaalf op nieuw op weg gegaan, doch heeft, naar het schijnt, zijn man niet kunnen vinden, immers deselve was in den namiddag in de brusselsche voorstad nog op vrije voeten gezien, omgeven van zes of zeven zijner handlangers. — De rust schijnt overigens te Gent voor het oogenblik weder hersteld.

— Te Berlijn wilde men volgens de laatste berigten weten, dat Z. K. H. Prins *Frederik der Nederlanden* zijnes Vaders stelligen wil aan het Pruissisch kabinet had te kennen gegeven, om aan Belgie geene meerdere, dan de tot dus verre verleende, inwilligingen toe te staan.

— De engelsche berigten van den 25 Junij bevatten weinig bijzonders. De 3 pCt. gecons. stonden dien dag 90¼ à ½; Nederland 2½ pCt. 49 à ½.

— Uit Weenen heeft men de beurskoersen tot den 18den dezer; aldaar stonden de 5 pCt. metal. 95⅝; de 4 pCt. 86¼, partialen 128, bankactien 1254½ à 1255.

Wanneer men in den gang van het tegenwoordig bestuur in Frankrijk eene bijna onfeilbare aanneiging tot het militaire despotismus heeft willen zien, en wanneer het waarheid is, dat vele plaats gehad hebbende onlusten in de hoofdstad van Frankrijk door datzelfde bestuur waren veroordeeld, om eindelijk door de behoudende partij eenen onbelangen overgang naar de inwendige rust, als wenschelijk was te doen beschouwen; dan zou men, uit hetgeen thans in Belgie voorvalt, en uit de tooneelen die aldaar in de afgeloopene maand hebben plaats gegrepen, en hetgeen in andere landen, de voor de zoogenaamde liberalen niet zeer hoopvolle gevolgtrekking moeten opmaken, dat omstandigheden en gebeurtenissen de voorspelling schijnen te willen verwezenlijken, dat het in onze dagen zoo zeer gehuldigde ultra-liberalismus zoude eindigen, met elk vrijzinnig beginsel, uit de vorderingen der verlichting en beschaving ontsproten, te vernietigen, om plaats te maken voor het geweld der wapenen en der geestelijke tuchtroede. In Belgie hebben beide middelen van bedwang de zoogenaamde grondwet reeds verdrongen, en de woorden, welke van *Lebeau* tegen de beschuldiging, dat het Belgisch bestuur gedeeld had in de tooneelen van wanorde, welke in Antwerpen, Gent en Brussel hebben plaats gegrepen, heeft gemeend te moeten bezigen, zijn zoo zeer treffend met die, welke nog onlangs *Viennet* in de Fransche wetgevende kamer bezigde, dat men ook daaruit zoude moeten opmaken, dat beide besturen allengkens naderen, tot hetgeen de vrienden eener ware en gepaste vrijheid — en onder die klasse hebben wij gemeend ons steeds te mogen rekenen — altijd gevreesd hebben. En wellígt sprak *Lebeau* in zijne woorden: *que plus les institutions d'un pays sont démocratiques, plus l'action du pouvoir est faible, et que plus un peuple est libre, plus on voit regner chez lui des excès de la nature de ceux dont on se plaint*, eene, zeldzaam uit diens mond gehoorde, waarheid, vooral voor Belgie. Deze opmerking hebben wij alleen gemaakt voor dezulken onzer landgenooten, die nog in het denkbeeld verkeeren, dat Belgie voor ons verloren ging door de, nog maar slechts gedeeltelijk, ten uitvoer gelegde merkwaardige boodschap van 11 December 1829; terwijl wij de gebeurtenissen van 1830 grootendeels hebben ten laste gelegd, aan de niet uitvoering eener wet, waaruit het gouvernement toonde veerkracht te bezitten.

Onlangs lazen wij wederom eene afgezaagde variatie op het liberale thema van de *ministeriele verantwoordelijkheid*, dat deze alleen de waarborg van volks-vrijheid was, en daarbij werden Frankrijk en Belgie als voorbeelden aangehaald, waar deze verantwoordelijkheid in der daad bestond (alleen aan het proces der ministers van *Karel X* te denken). Het Dagblad van België hebben wij geleverd om te dienen tot eene kleine bijdrage, hoe *deze* het begrip zulk liberalen onder ons hunne voorbeelden weten te kiezen!

's GRAVENHAGE, den 27sten Junij.

Z. Exc. de Minister van Binnenlandsche Zaken heeft, bij resolutie van 13 dezer den heeren Gouverneurs der provincien onderrigt, dat door eenige hunner de vraag is voorgesteld, hoe te handelen ten opzigte van het handhaven der orde en tucht bij de reserve-schutterij, voornamelijk met betrekking tot het gezag in deze der bestaande schuttersraden. Volgens het gevoelen van beide departementen, is het standpunt, waaruit de voorgestelde vraag kan worden beslist, aangewezen in art. 18 van Zr. Ms. besluit van 17 november ll., waarin onder anderen gezegd wordt, dat op de leden der reserve-schutterij, zoo lang zij in de gemeenten blijven, alleen de verordeningen op de schutterijen zullen toepasselijk zijn. Is toch, volgens die bepaling, de reserve-schutterij alsnog en tot op het oogenblik dat zij de gemeente mogt verlaten, geplaatst onder het gezag der verordeningen op de gewone schutterijen, dan moeten bij voortduring niet alleen de poenaliteiten, bij de wet tegen schutterlijke overtredingen vastgesteld, op de leden der reserve schutterij worden toegepast, maar dan kan en behoort de bestaande schuttersraad in de gemeente kennis te nemen van, en uitspraak te doen over alle zoodanige zaken, de leden der reserve-schutterij betreffende, die, volgens de wet, van de competentie van den gewonen schuttersraad zijn, terwijl het veeleer schijnt de schuttersraden, bij plaats hebbende vacaturen, op dezelfde wijze aan te vullen als zulks tot dusverre geschiedt. Door het departement van oorlog zijn aan de kommandanten der bataillons reserve schutterij de noodige bevelen gegeven, ten einde de zaak, ook van die zijde, in gelijken zin worde behandeld.

— Bij resolutie van 11 dezer heeft Z. Exc. de Minister van Finantien, willende voorzien in de moeijelijkheid, welke gelegen zoude kunnen zijn in de beoordeeling der aangiften wegens de dienstboden en paarden van zoodanige schatpligtigen, die dezelve geheel of ten deele, tijdelijk of op den duur, houden in andere gemeenten dan die van hun wettig domicilie, alwaar alleen zij de aangifte moeten doen, — bepaald, dat in elke gemeente, alwaar belastingsvoorwerpen van de 5de en 6de grondslagen aanwezig zijn, waarvan de belasting door de houders, eigenaars of gebruikers, naar luid van art. 25 der wet van 29 Maart jl. in eene andere gemeente verschuldigd is, (behoudens, met betrekking tot de paardenpostmeesters, rijtuig-verhuurders, enz. de slotbepaling der instructie van 11 Mei jl., n°. 111) de controleurs en zetters aan hunne ambtgenooten voor die andere gemeente, door tusschenkomst van de arrondissements-inspecteuren, naar hun beste weten zullen moeten opgeven het aantal en de soort of de bestemming der voorwerpen, onder bijvoeging, zoo mogelijk, van de namen der dienstboden; en dat de bedoelde opgaven telkens ten spoedigste worden gedaan, ten einde, bij de beoordeeling der aangiften, overeenkomstig art. 36 der aangehaalde wet, daarvan steeds gebruik zou kunnen worden gemaakt.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 25sten Junij.

Onder dagteekening van den 10den dezer deelt de *Augsburgsche Zeitung* de volgende berigten van de Servische grenzen mede:

» Handelsbrieven uit Konstantinopel vermelden, dat de Russische kapitein *Lieven*, die door Graaf *Orloff* naar het hoofdkwartier van *Ibrahim*-bassa werd gezonden, om zich van den terugtogt van het Egyptisch leger te overtuigen, aldaar is terug gekomen, en, bevestigd heeft dat Anatolien geheel was ontruimd. Ten gevolge dezer tijding moet men reeds met de weder inscheping der Russische troepen begonnen zijn, zoo dat thans de geheele vereffening der verschillen niets meer in den weg staat. Met dit al verdient het opmerking, dat kort nadat de Sultan in den afstand van Adana had toegestemd, het berigt uit Alexandrien ontvangen werd, dat *Mehemed*-ali zijnen zoon had gelast, om op dit punt niet verder aan te dringen, daar zulks ligt tot verschil met het Engelsch gouvernement aanleiding kon geven. Ook zoude *Mehemed*-ali aan den heer *Campbell* de verzekering hebben gegeven dat hij van Adana wilde afzien, indien zulks te Londen verlangd werd, of wel de belangen der Porte al te zeer door den afstand van dit district verkort meende te zijn. Het laatste is nu wel voorzeker het geval, en men kan niet genoeg de ligtzinnigheid betreuren, waarmede de onderhandelingen in Konstantinopel zijn gevoerd. Het zijn de vijanden des Sultans die hem tot eenen stap hebben overgehaald, waarvan vroeg of laat de ondergang der Porte het gevolg moet zijn; en toch geeft men voor, dat alle het belang van het Turksche rijk behartigden! — In Servien heerscht voortdurend eene groote beweging. Vorst Milosch heeft de bevolking onder de wapenen geroepen om verdrijft thans de Turksche ambtenaren uit de districten, die volgens den vrede van Adrianopel bij Servien moesten worden ingelijfd.

— HH. MM. De Keizer en Keizerin van Rusland zijn op den 12den dezer van Reval te St. Petersburg terug gekeerd.

— Het *Journal de Francfort* deelt den volgenden belangrijken brief, van den 9den dezer, van de Russische grenzen mede:

„ De Oostersche aangelegenheden leveren nog immer een belangwekkend gezigtspunt op. De Fransche dagbladen hadden voor eenen geruimen tijd verkondigd, en de Duitsche hebben het hen na gezegd, dat dezelve in eene conferentie tusschen den Franschen Koning en den Graaf *Pozzi di Borgo* volkomen geregeld waren, dat genoemde vorst geheel had toegestemd in de ontworpene bepaling der grenzen, die het Turksche rijk moest behouden, en dat wederkeerig de Russische gezant na de beslissing van dit gewigtig punt den terugtogt der Russische troepen stellig had toegezegd. De eenstemmige vertoogen van Rusland, Frankrijk en Engeland hadden voorts de onderwerping van den oproerigen Bassa ten gevolge gehad. Vertrouwende op deze berigten hield men nu de vrede voor gewis, en de goede verstandhouding tusschen de groote Mogendheden voor eenen geruimen tijd gewaarborgd. Het publiek, dat bij dit vertrouwen zoo zeer belang heeft, moest zich dan wel merkelijk bedrogen zien, toen het vernam, hoedanig het gedrag van den admiraal *Roussin* is geweest waarvan het gevolg was, dat aan de Porte de belangrijkste provincien van het Turksche rijk zijn ontnomen, en wel dezelfde, die de Fransche gezant vroeger bij overeenkomst had gewaarborgd, en die de koning in overeenstemming met Rusland en Engeland voor de Porte wilde behouden. Het vertrouwen, dat een kabinet door de opregtheid zijner staatkunde inboezemt en verdient, is een voordeel van het grootste, van onbepaald gewigt. Het verlies van dat vertrouwen, als waarborg eener gewenschte overeenstemming, en het vooruitzigt dat de vrede in het Oosten slechts voor korten tijd hersteld is, zijn daadzaken, indien namelijk de voorwaarden, door den sultan ingewilligd, worden uitgevoerd. De uitbreiding van Egypte moge aan Frankrijk raadzaam en nuttig voorkomen, maar in de oogen van het verlicht en vredegezind Europa zal waarschijnlijk dit deel duur gekocht zijn."

— De groothertog van Toskanen is op den 14den Junij met zijne jonge echtgenoote te Livorno aan wal gestapt, en heeft ter gelegenheid van zijn huwelijk aan een aantal veroordeelden wegens geringe misdaden kwijtschelding verleend.

— In de zitting der Keur-Hessische standen van den 21sten dezer, is van wege het hoog geregtshof de kennisgeving ingekomen, dat de aanklagt tegen den tijdelijken minister van binnenlandsche zaken, wegens verkrachting der constitutie, ingebragt, gebleken was van dien aard te zijn, dat dezelve een nader onderzoek verdiende.

CORRESPONDENTIE.

De Redactie kan niet wel, hoe vriendelijk daartoe ook door den inzender uitgenoodigd, een plaatsje inruimen, aan het Dichtstuk: *Aan de Nederlandsche Dichters* gewijd, besluitende met

„ Hollandsch dichters!

Uw vooruitgaan baart geen smart
Zijn het hart van die slechts laffe
Liedeni geven zonder kunst:
Dichters! [illegible] blaffen,
Doch zij eeren uwe kunst!"

De nederigheid, waarmede ZEd. zich noemt *een pruldichter* noemt, zijn stukje *niets waardigs* keurt en echter iets *sonderlings*! [illegible] meer overbodig dan het *niet* frankeeren van ZEd. missive, waartoe wij bij deze gelegenheid minzaam, alle dergelijke inzenders van *Poëzij en Proza* uitnoodigen.

VOOR DE ONGELUKKIGEN IN DE VEEN-KOLONIE ZEVENHUIZEN.

De ondergeteekenden hebben het genoegen aan te kondigen, dat bij hun ten behoeve van de ongelukkigen, door den Veen-Brand in de Veen-Kolonie *Zevenhuizen*, Gemeente *Leek*, Provincie *Groningen*, is ontvangen:

Van den Schoolonderwijzer *G. v. N.* te Borst.	*f* 5,00.
Bedrag der vorige opgaven.	[illegible]
Totaal.	*f* 49,7[illegible]

Breda, den 28 *Junij 1833*.

BROESE & COMP.

GROOT
VOCAAL- EN INSTRUMENTAAL CONCERT
TE BREDA.

J. DE BOER, Acteur van den Amsterdamschen Stads-Schouwburg, heeft de eer het Kunstminnend Publiek van *Breda* te berigten, dat hij, onder Hooge Goedkeuring, voornemens is, om op Dingsdag den 9 Julij 1833, in het lokaal van den Schouwburg aldaar, te geven:

Een Groot VOCAAL- en INSTRUMENTAAL CONCERT, waarop de zoo uitstekende bij het Amsterdamsche Publiek bekende Violist, de Heer C. C. Fischer, benevens Mejuffrouw J. J. E. de Boer, Kweekelinge van de Koninklijke Muzijkschool aldaar, het genoegen zullen hebben, zich te doen hooren.

Het Programma der uit te voeren stukken zal nader worden bekend gemaakt.

De Inteekening-Lijsten zijn ter teekening voorhanden bij de Boekhandelaars Broese & Comp., te *Breda*.

*** Op den 26sten dezer is er verloren een staande J. A. G. T. HOND, zijnde een teef, wit van haar met een bruine ongelijk geteekende kop, en een ligt bruine vlek aan de regterzijde. Die dezelve te regt brengt op de Groote Markt te *Breda*, D. No. 130, zal genereus beloond worden.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER en ASSESSOREN der Gemeente Etten en Leur, als daartoe door den Raad derzelve Gemeente gemagtigd, zullen, onder nadere goedkeuring van H. E. G. A. de Heeren Gedeputeerde Staten der Provincie *Noord-Braband*, op Dingsdag den 9den Julij 1833, des avonds om 5 ure, ten huize en herberge van CORNELIS VAN BECKHOVEN, te *Leur*, publiek, bij inschrijving en opbod, Aanbesteden:

Het MAKEN van eene Nieuwe *Ophaal-Brug*, over de Leursche Haven, met de leverantie van het daartoe benoodigde Hout- en IJzerwerk.

Het Bestek en Voorwaarden zal intusschen ter lezing liggen, zoo ten huize van C. VAN BECKHOVEN voornoemd, als ter Secretarie te *Etten*, alwaar inmiddels de verlangde informatien te bekomen zijn.

Etten, den 27sten Junij 1833.

Burgemeester en Assessoren voornoemd,
(*geparapheerd*) H. SCHRAUWEN.
Ter ordonnantie van Dezelven,
De Fungerende Secretaris
(*geteekend*) F. J. DE WOLF.

*** Bij HORNEER, Boekhandelaar te *Gorinchem*, zal het licht zien, en bij BROESE & COMP., te *Breda*, worden verkrijgbaar gesteld:

VERHAAL DER FEESTELIJKE ONTVANGST TE GORINCHEM, *van een gedeelte der Dappere Bezetting van de Citadel van* Antwerpen; *gevolgd van de Dagorder, Aanspraken, Gezangen, Toosten, enz.*, op die heugelijke plegtigheid betrekkelijk: versierd met eene gesteendrukte afbeelding van het Monument, Titel en Vignet. In groot 8° op velin papier in carton à *f* 1,50.

Bestellingen worden aangenomen bij de voornoemde Boekhandelaren en op alle Postkantoren.

En vente chez BROESE ET COMP. à Breda.

LEÇONS FRANÇAISES DE LITTERATURE ET DE MORALE

PAR

M. M. NOEL ET DE LA PLACE.

DIX-NEUVIÈME ÉDITION (1833.)

Un gros volume grand in-8°, supérieurement imprimé sur beau papier velin, prix f 3,60.

Cette nouvelle édition d'un ouvrage généralement estimé, dont la grande utilité pour la connaissance des chef-d'oeuvres de la littérature française, est suffisamment reconnu, et qu'on ne saurait par conséquent trop recommander tant à M.M. les Instituteurs qu'aux jeunes gens qui désirent à se former [illegible], Baron, professeur de littérature générale au musée et de rhetorique à l'athénée royal de Bruxelles.

l'On peut demander cet intéressant ouvrage aux bureaux des postes et chez tous les Libraires du royaume.

Beursprijs der Effecten, te Amsterdam.

DONDERDAG, *den 27sten Junij.*

Nederland.	pCt.	Laagste koers.	Hoogste koers.	Koers 4½ uur.
Werkel. schuld	2½	48	48 1/16	48
Dito dito	5	89 5/8	89 11/16	89 5/8
Uitgestelde dito		1 9/32		
Kansbill. dito		22	22 1/8	22 1/16
Amort. Syndic.	4½	84 1/8		
Dito dito	3½	68 7/8	69	
Schatkistbiljett.	6	101		
Oorlogslasten	5	98 3/4		
Leening 1831	6	102	102 1/4	
Handel-Maats.	4½	93 1/8		
Frankrijk.				
Inschr. Grootb.	3	[illegible]		
Engeland.				[illegible]
Dito per 12 Mei.	3	[illegible]		
Spanje.				
Certificat. Amst.	5	70 3/8	70 3/4	70 3/4
Dito *f* 1000	3	46 3/8		
Uitges. Schuld	[illegible]	15 [illegible]	15 5/8	15 1/16
Cert. Bons Lond.	5	16 1/2		
Napels.				
Certificat. *L & B*	5			
Dito *Falc. & C.*	5			
Leen. Lond. *R.*	5			
Rusland.				
Obl. *Hope* 1798/1816	5	99 7/8		
Dito dito 1828/29	5	100		

	pCt.	Laagste koers.	Hoogste koers.	Koers 4½ uur.
Cert. dito 1831/33	5	90 5/8	90 3/4	
Obl. te London.	5			
Certif. te Hamb.	5			
Inschrijv. Assig.	6	65 11/16	65 3/4	65 11/16
Certificat. dito	6	65 3/4		
Polen.				
Aand. Loot. fl. 300.				
Pruissen.				
Dito dito à [illegible]		93 [illegible]	93 1/8	
Oostenrijk.				
[illegible]				
Dito dito *f* 250.	4	407		
Metalliek	5	91 9/16	91 5/8	91 9/16
Dito Lond. gen.	5			
Dito	2½	50 3/4		
Oblig. *Goll & C.*	5			
Dito	4			
Cert. Stadsh. dit.	2½			
Ween. Bankact.	3			
Denemarken.				
Leening te Lond.	3			
Brazilien.				
Dito *Rotschild.*	5	68 5/8		
Grieksche.				
Dito te London.	5	29 1/2	34	

Te Breda, bij BROESE en COMP, Boekdrukkers en Boekverkoopers.